

METODA BIM má v ČR zelenou

Dne 25. září 2017 vláda ČR schválila „Koncepti zavádění metody BIM v České republice“ (dále jen Koncepte). Materiál vypracovalo ministerstvo průmyslu a obchodu, jakožto gestor pro zavádění BIM v ČR, a to ve spolupráci s Odbornou radou pro BIM a Státním fondem dopravní infrastruktury.

Dokument byl předložen na základě usnesení vlády č. 958, o významu metody BIM (Building Information Modelling) pro stavební praxi v České republice, a návrh dalšího postupu pro její zavedení, ze dne 2. listopadu 2016. Tímto usnesením vláda mj. vyjádřila podporu zavádění metody BIM v ČR v souvislosti s jejím vlivem na růst ekonomiky a konkurenceschopnosti České republiky a jmenovala MPO gestorem pro zavádění metody BIM do praxe.

DIGITALIZACE STAVEBNICTVÍ

BIM (český ekvivalent „informační modelování staveb“) představuje komplexní proces vytváření a správy dat o stavbě během celého jejího životního cyklu. V rámci systému BIM vzniká digitální vícerozměrný model stavby (tzv. BIM model), obsahující geometrické a popisné informace, který slouží jako otevřená databáze informací o stavbě pro její návrh, provedení, provozování a vzájemné propojení těchto etap.

Stavebnictví vytváří díla dlouhodobé životnosti a užité hodnoty a je vstupním tvůrčím sektorem pro budoucí hospodářský a sociální rozvoj státu. Je tedy nutné zajímat se nejen o počáteční investici do projektu, ale klást důraz na náklady celého životního cyklu. Jedním z hlavních nástrojů, jak dosáhnout vyšší produktivity, inovativnosti a konkurenceschopnosti sektoru stavebnictví, je široké využívání informačních technologií. Používání metody BIM je proto základní podmínkou digitalizace stavebnictví, tzv. Stavebnictví 4.0.

NEZAOSTÁVÁME

Trend zavádění metody BIM ve vyspělých ekonomikách potvrdilo i setkání se zástupci jednotlivých států na zasedání EU BIM Task Group. Tato pracovní skupina na evropské úrovni si dala za cíl vytvořit strategický rámec pro zavádění BIM a platformu pro vzájemné sdílení informací o postupu zavádění BIM v členských státech. Díky aktivitě MPO

v této oblasti se Česká republika v současnosti řadí mezi evropské země, které se snaží metodu BIM do stavební praxe na národní úrovni zavést.

Podkladem Koncepte tak byly nejen zahraniční plány pro zavádění BIM v evropských zemích (Dánsko, Velká Británie, Francie, Německo atd.) a zkušenosti odborníků z praxe, ale také „Příručka pro zavádění BIM evropským veřejným sektorem“, kterou v polovině letošního roku EU BIM Task Group vydala a na jejímž vzniku se ministerstvo průmyslu a obchodu podílelo.

Příručka mj. předpokládá, že digitalizace stavebnictví s využitím metody BIM povede do roku 2025 k ročním celosvětovým nákladovým úsporám, a to:

- ve výši 13–21 % v etapách stavebního projektu (od vzniku záměru přes návrh a realizaci stavby);
- ve výši 10–17 % v provozní fázi stavby.

České stavebnictví má zatím nízkou úroveň digitalizace, proto u nás očekáváme vyšší úspory, a to kolem 20 % nákladů za celý životní cyklus stavby.

JÍZDNÍ ŘÁD

Koncepte nastiňuje stav zavádění BIM v Evropě a v českém prostředí, uvádí klíčová témata týkající se oblasti BIM, která je nutno řešit, a obsahuje Plán postupného zavádění BIM v ČR v letech 2018–2027 včetně doporučených opatření, aby tato metoda mohla být běžně a efektivně využívána. Jedná se celkem o 38 úkolů rozdělených do sedmi tematických oblastí, z nichž každý má svého gestora, tedy resort, který za plnění daného úkolu zodpovídá. Kromě ministerstva průmyslu a obchodu, které má na starosti většinu úkolů, se jedná zejména o ministerstvo pro místní rozvoj, ministerstvo vnitra, ministerstvo financí, ministerstvo kultury, ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, ministerstvo dopravy, ministerstvo zemědělství a Český úřad zeměměřický a katastrální.

Klíčovým termínem uváděným v materiálu je začátek roku 2022, odkdy je

plánováno uložení povinnosti použití BIM pro nadlimitní veřejné zakázky na stavební práce financované z veřejných rozpočtů (včetně zhotovení jejich přípravné a projektové dokumentace), se zohledněním závěrů z vyhodnocení pilotních projektů a s přihlédnutím ke specifickým jednotlivých druhů staveb.

Ministerstvo průmyslu a obchodu bude mít i řídicí, metodickou a kontrolní roli nad celým komplexem přípravy, zavádění a používání BIM, a to jak při projednávání na meziresortní úrovni (Meziresortní expertní skupina pro BIM), tak při koordinaci se zahraničím (EU BIM TG). Ministr průmyslu a obchodu bude, počínaje 31. říjnem 2018, vládu ČR pravidelně jedenkrát ročně informovat o stavu plnění Koncepte.

USPOKOJENÍ POPTÁVKY

Digitalizace ve stavebnictví a s tím související zavádění metody informačního modelování staveb je zásadní nejen pro zvýšení výkonnosti sektoru stavebnictví, ale i pro růst celého národního hospodářství. BIM je strategický nástroj pro zvyšování nákladových úspor, produktivity, provozní činnosti, kvality staveb a infrastruktury a ochrany životního prostředí.

Schválením Koncepte zavádění metody BIM v ČR, po které byla velká poptávka jak ze strany státní správy, tak i od soukromých investorů, projektantů, zhotovitelů a provozovatelů, dala vláda jasný signál, že podporuje zavedení BIM do stavební praxe. ČR se tak zařadí mezi vyspělé státy, u nichž bude digitalizace stavebnictví významným prostředkem, který přispěje ke zvýšení konkurenceschopnosti. ×

Petr Serafin,
ředitel odboru
stavebnictví
a stavebních hmot
na Ministerstvu
průmyslu
a obchodu ČR

